

Velja v Ljubljani in

po pošti:

celo leto . . . K 120—
 pol leta . . . 60—
 četrti leta . . . 30—
 za mesec . . . 10—

Za inozemstvo:

celo leto . . . K 140—
 pol leta . . . 70—
 četrti leta . . . 35—
 za mesec . . . 21—

JUGOSLAVIJA

Na pismene naročbe brez
 pošiljatve denarja se ne
 moremo ozirati.

Novi naročniki naj pošiljajo
 naročnino po nakaznici.

Oglašiti se zaračunajo po
 porabljenem prostoru in sicer
 1 mm visok ter 55 mm
 širok prostor za enkrat 1 K,
 za večkrat popust.

Uredništvo je v Ljubljani, Frančiškanska ulica šte. 6/L.
 Telefon šte. 360. — Upravištvo je na Marijinem trgu
 šte. 8. Telefon šte. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
 Posamezna številka velja 60 vin.

Vprašanjem glede inseratov i. dr. se naj priloži za odgo-
 vor dopisnica ali znamka. — Dopisi naj se frankirajo. —
 Rokopisi se ne vračajo.

Obnovljena angleško-francoska demarša.

Beograd, 24. (Izvirno poročilo.)
 Vsled imenovanja nove vlade sta
 angleški in francoski poslanik v Beo-
 gradu obnovila prvo sejo začasne
 antantnega ultimata glede ja-
 dranskega vprašanja. Izročila sta
 namestniku zunanjega ministra Spa-
 ljkoviću noto, v kateri zahtevata

angleška in francoska vlada, da se
 jugoslovanska vlada končno odloči,
 ali sprejme kompromisni predlog
 Lloyd Georgea ali pa se podvrže
 londonski pogodbi. Minister Spa-
 ljković je izjavil, da bo predložil
 noto prvi seji ministrskega sveta.

Italijani nas hočejo podkupiti.

Beograd, 24. (Izvirno poročilo.)
 Po celem Beogradu se zelo živahno
 razpravlja o vprašanju, kako bo od-
 govorila nova vlada na obnovljeni
 angleško-francoski ultimati. Vzne-
 mirjenje v javnosti je tem večje, ker
 poročajo nekateri listi, da je stavil
 italijanski ministrski predsednik Nitti
 v zaupnem pogovoru, ki ga je imel
 z zunanjim ministrom dr. Trumbi-
 čem, Jugoslaviji nove ponudbe, ako
 pristane na Lloyd Georgejev pred-
 log. Predvsem je izjavil, da zahteva
 Italija kot zvezo med Reko in Italijo
 samo ozek, komaj 20 metrov širok

koridor ob morju. Nadalje pa je kot
 posebno vabo obljubil Jugoslaviji da-
 lekosežne gospodarske in finančne
 koncesije. Zlasti je izjavil, da bi bila
 Italija v slučaju, da pride do sporaz-
 uma, pripravljena podpirati jugoslo-
 vanske zahteve glede vojne odškod-
 nine. Beograjski listi soglasno po-
 udarjajo, da mora vlada te daneske
 darove italijanske sosesde odločno
 odkloniti in jasno izjaviti, da v ja-
 dranskem vprašanju ne pozna nika-
 kršnih kupčij in se ne pusti podkupiti
 z nobenimi, še tako velikimi gospo-
 darskimi koncesijami.

NARODNO PREDSTAVNIŠTVO SE SESTANE V PONEDELJEK.

LDU. Beograd, 23. Presbire mi-
 nistrstva za zunanje posle doznava,
 da bo sklicana prva seja začasnega
 Narodnega predstavništva za pone-
 deljek, 1. marca t. l.

DEMISIJA DR. SMODLAKE.

Beograd, 24. (Izvirno poročilo.)
 Danes prispeva v Beograd poslanec
 Ivo Grisogono in član naše mirovne
 delegacije dr. Smodlaka. Kakor se
 zatrjuje, je izjavil dr. Smodlaka, da
 odstopa kot jugoslovanski delegat
 na pariški mirovni konferenci, ker
 v sedanjih vladah, stoječi pod vo-
 dstvom velikosrbskih radikalcev, ne
 vidi garancij za zadostno vztrajnost
 in odločnost v jadranski politiki.

PROTBOLJŠEVIKI V JUŽNI RU- SIJI ZOPET NAPREDUJEJO?

LDU. Berlin, 24. Iz Londona se
 poroča: Britanski vojni minister je
 dobil vest, da je v Južni Rusiji ar-
 mada prostovoljcev zopet zavzela
 Rostov ob Donu, pri čemer so bolj-
 ševiki izgubili 1900 ujetnikov, 22
 topov in mnogo vojnega materiala.

BOLJŠEVIŠKI NAPAD NA POLJ- SKO SE JE ZAČEL?

LDU. Berlin, 24. Listu „Lokal-
 anzeiger“ se poroča iz Varšave:
 Napad boljševikov, ki so ga pri-
 pravljali toliko časa, se je že začel
 v odseku Vologda (?). Borba je tra-
 jala ves dan z izredno huro. Napad
 je bil odbit. Kakor doznava
 „Daily Mail“, je armada generala
 Denjškina pri Rostovu ob Donu pre-
 šla v napad.

ČESKE STRANKE NE BODO AGI- TIRALE MED ARMADO.

LDU. Praga, 24. Kakor javlja
 „Tribuna“, se bodo po iniciativi mi-
 nistra Klofača vse politične stranke
 s svečano izjavo odrekale agitaciji
 med armado pred volitvami.

ROMUNI IZPRAZNUJEJO MAD- ŽARSKO.

LDU. Budimpešta, 24. OKU. po-
 roča: Romunske čete so se danes
 začele umikati s črte reke Tise.
 Ozemlje med črto reke Tise in tako-
 zvano Clemenceaujevo demarkacijsko
 črto bo ostalo do srede marca
 nezasedeno.

Isolacija Italije.

Rajni Edvard VII. je zapustil
 znamenito politično šolo, sistem izo-
 lacije. Tri cesarske in sedem kraljev-
 skih kron je lep začetek tega novega
 političnega obrata. Pa kakor vedno,
 ima i ta šola samouke, med njimi ve-
 lešilo Italijo, ki gre v svoji ženjalno-
 sti tako daleč, da si nastavlja že kar
 sama zaniko okoli vratu.

Svoječasna Anglija se je mogla
 s pravico pomešati z „sijajno izola-
 cijo“ italijanske osamljenosti pa je vse
 prej nego sijajno.

Bojišča se niso posrkala vse pre-
 lite krvi in že so našli Italijani čudno
 ljubezen do Germanov. Jasno je pa,
 da preračunljivi Nemci ne bodo več
 šli laškimi besedami na lim. So nam-
 reč v zgodovini dejstva, ki se ne mo-
 rejo zakriti s še tako mojstersko li-
 navščino. In če bi naj doneslo Italij-
 jansko-nemško prijateljstvo kakšne
 haske, le računati nanie se le v dalini.
 daljni bodočnosti. V Jugoslaviji Ita-
 lijani ne bodo iskali simpatij še manj
 zavezništva. Tudi v slučaju ne, da se
 izvede naš spor na podlagi narodne
 samoodločbe. Naša država se bo
 mogla zanašati kadarkoli edino na
 samopomoč, t. j. na disciplinirano
 močno armado in zagotovljeno morsk-
 o obalo. Tu ni drugega izhoda. Jadransko
 morje bo za Italijane zmlom
 mare amaro, kislo grozje, nikdar
 zrelo, celotno nikdar dosegljivo. Ta-
 isto politično razpoloženje med Italijo
 in Grško bo zagrenilo marsiktero
 patrijotično srce na rimskem Monto-
 ritorio. Obubožana Italija bo morala
 napeti vse sile, da bo vsaj deloma
 kos grški trgovski in politični konku-
 renci. Naravna zaveznica Grške je
 in ostane Anglija, na katero Italija v
 eventualnem sporu z Grčijo pač ne
 more v nobenem oziru računati.
 Bratska ljubezen med Italijo in Fran-
 cijo diši zelo, zelo po »odkriti zavez-
 niški zvestobi« med Italijo in nekda-
 njo habsbur. monarhijo. Kljub vsem
 objemom in poljubom ostanje inter-
 resna nasprotstva med obema nara-
 doma tako močna, da ne bodo pripu-
 stila res odkritosrčne in trajne zveze.
 V političnem oziru se Italija res pri-
 bližuje »sijajni izolaciji«.

Da pa ena smola ni sama, se pri-
 pravljala počasi a sigurno tudi gospo-
 darska osamljenost Italije. Po dolgi
 vrsti trgovskih polomov iz preteklega
 leta javljajo sedaj še krizo nanjono-
 vej, vrela lombardijskega blagostanja
 tekstilne industrije. Indija bo v krat-
 kem v stanju, da sama sprede ves
 svoj bombaž v domačih tvornicah,
 angleška vlada onemogočuje dova-
 žanje egiptskega bombaža, Amerika

ima leto za letom manjše izvozne
 prebitke, v italijanskih kolonijah pa
 — ne raste nič. — Drugi italijanski
 izvozni predmet, vino, se pa množi v
 skladiščih. Italija je upala, da bo to
 vino splošno v njene prazne blagajne
 cele reke tuje zdrave valute. Pa glej,
 tujina se brani in onemogočuje uvoz,
 valutne razmere pa bodo zapirale ta
 vir dohodkov še mnogo let. Osem-
 urni delavnik je podražil premog in
 razpoložljivost v taki meri, da laška
 industrija nima in ne more računati
 na ugodno konjunkturo. Ladijedelnice
 morajo napeti vse sile, da vsaj v de-
 setih letih dograje tri četrtine tona-
 že, potrebne samo za lastno trgovino,
 torej i ta vrata zaprta. Italija je do-
 plačala l. 1919. dve milijardi lir, da je
 imelo prebivalstvo vsaj ta borni kru-
 bek, ki ga je sploh imelo: julijska
 Benečija in Tirolsko povečata to pa-
 sivnost še v obliki meri. To niso ro-
 žaste perspektive.

Italijani ljubijo teatralne efekte.
 Zato so se poslužili stare avstrijske
 prakse in vstvarili zaroto. V ured-
 ništvu »Idea Nazionale« so si izmislili
 »dokumente« o jugoslovansko-franc-
 oski vojni zvezi, vrgli te doku-
 mente po arditovski maniri med svet
 in pričakovali epohalen uspeh. Anipa-
 kos posetrima Francija ni obeta
 italijansko posestrimo v skesani lu-
 bezni, dva mrzla curka, jugoslovans-
 ki in francoski suhoparen dementi
 sta preprečila vso prigrlofano ljube-
 zen. In da doseže zmedenost svoj
 vrhunec še Wilsonov telegram, nož
 na grlo.

Če bo Italija vztrajala v tej poli-
 tični smeri, nam more biti to samo
 prav. Egoizem je sicer najhujša dila-
 matična sila v političnem dogajanju.
 Italijani imajo pa za nje nesrečno
 lastnost, da ne poznajo mere. In s
 tem bodo opravičljivi našo politiko in
 nam po svoji nezastli radi neradi
 odlaševali zunanjo politiko. Cincante
 med izključno insularno in kontinen-
 talno politiko je vsekakor luksuz za
 sicer lepo ampak ubožno Italijo.

A. O.

Internacionala.

Svetovna vojna je zadala delav-
 ski internacionali krepak udarec, ki
 so ga zakrivil predvsem nemški so-
 cialni demokrati s tem, da so se v
 zasmeh svojemu prejšnjemu zatrje-
 vanju, da so antimilitaristi in da bo-
 do vsak najmanjši poskus rožljanja
 s sabljami znali preprečiti z general-
 nimi štrajki, postavili vsi — izvenz-
 ši Liebknechta, ki so ga pozneje
 ubili — na stran nemških imperijali-

stov in militaristov. 4. avgust 1914,
 ko se je izvršilo v nemškem držav-
 nem zboru izdajstvo nemških soci-
 jalnih demokratov — dan, ki ga je
 „Naprej“ ob letnici nazval črni
 dan, bo ostal še dolgo v spominu
 in utrjeval nezaupljivost do nemških
 socialnih demokratov, ki so najprej
 Nemci, potem šele internacionalci.
 Da bi avstrijski nemški socialni de-
 mokrati nič drugače ne ravnali, ako
 bi takrat zboroval avstrijski parla-
 ment, to nam je dokazalo njihovo
 glasilo „Arbeiterzeitung“, ki je cel
 čas, posebno v začetku, navduše-
 valo nemško-avstrijski proletarijat
 za „obrambno“ vojno. Kateri pravi
 socialist se ni sramoval vojnih po-
 ročil Hugo Schulza, kdo se upa tr-
 dit, da „Arbeiterzeitung“ s svojimi
 članki „Der Tag der deutschen Na-
 tion“ (dne 5. avgusta 1914) in „nach
 Paris“ (dne 5. septembra 1914) ni
 prekosila najšovinističnejših nemško-
 kapitalističnih žurnalov?

Seveda so proletarci drugih na-
 rodov sledili nemškemu proletarcem
 in bi bili neumni, ako jim ne bi bili
 sledili. Internacionala, ki si je sta-
 vila lepo in vzvišeno nalogo, pre-
 prečiti vsako kapitalistično vojno,
 je sama za kapitalistične interese
 preljvala kri. Prvi so začeli plesati
 nemški internacionalci in na nje pa-
 de vsa odgovornost. Posledica je, da
 so danes proletarci razdeljeni, ena
 peščica v drugi internacionali, druga
 peščica v tretji, velika večina pa
 ne v tej ne v oni, in da v nobeni niso
 združeni proletarci vseh dežel, vsled
 česar danes ne more biti govora o
 kaki delavski internacionali.

Za internacionalo, ki je ob prvi
 poskušnji doživela tak žalosten po-
 raz, se danes nihče več ne navdu-
 šuje, izvzemši naše slovenske so-
 druge. Če se vprašamo, kdo jim daje
 vzpodbudo, dobimo za odgovor:
 bivši nemški nacionalci, ki so čez
 noč menjali svoje prepričanje in en
 bloc pristopili k jugoslovanski inter-
 nacionali. Najzanimivejša je to, da
 so tudi kapitalisti postali internacio-
 nalisti. To se godi na Štajerskem in
 Koroškem in je neizpodbiten dokaz
 — kajti od danes na jutri se brez na-
 mena in brez koristi ne menjava
 prepričanja — da Nemci pričakujejo
 od te stranke, uredničenje svojih
 skromnih želj, ki gredo za tem, da
 dobe zopet staro oblast v svoje reke.
 In če se vprašamo, kdo daje social-
 demokratom denar in kdo jih goní v
 razne politične štrajke, ki ogrožajo
 obstoj naše mlade še nekonsolidirane
 države, vzklíknejo nehoti brez
 vsakega premišljevanja: kdo drug
 vendar, kakor tisti, ki nas in našo
 državo tako brezumno in iz dna du-

C. Golar:

Materina želja.

(Konec.)

Ker je bila rojena na dan svete
 Helene, zato so ji dali njo za patrono,
 čeprav je oče hotel ugovarjati, češ da
 ne obeta nič dobrega.

»Saj veš,« je rekel ženi in gledal
 v rožna lica in črni očesi svoje no-
 vorojenke, »kako je bilo s Tvojo
 sestro Lenko, ki je tudi krščena za
 Heleno.« Le za moškimi je norela, do-
 kler ni dobila. Pa en otrok ji še ni
 bil dosti, dva sta morala biti.

»Kaj bi mi to očital! Bo pa naša
 drugačna in bo dala sveti Heleni
 dobro ime nazaj.«

Krstili so jo v imenu božjem, in
 mlada se ves čas, dokler so bili v
 cerkvi, ni oglašila. Spala je in spala,
 ko sta botra sedela v gostilni, in so
 hodila mlada dekleta gledat in obču-
 dovati lepo, pridno punčko.

Mati Špela pa je bila, odkar se je
 rodila hči, zamišljena in nič vesela.
 Njena najljubša želja, da bi kdaj kle-
 čala pred svojim otrokom, se ni imela
 izpolniti. Ko je mala Lenka nekoliko
 odrasla, jo je dala mati k svoji sestri
 v mesto, da bi hodila v samostansko
 šolo, češ, ako nimam sina, da bi bil
 mašnik in molil zame pred oltarjem,
 naj bo pa hči nuna. Med zidovi v tih
 celici, daleč proč od sveta in njezo-

vih skušnjav, se bo v molitvi spomi-
 njala nanjo.

Ali niti to se je ni hotelo izpolniti,
 zakaj malo Lenko, ki je bila močna
 in živa deklečina, so poslale nune
 v šole domov in ji zabijale, da se nima
 več prikazati. Bila je neki silno divja
 in nepokorna učenka, ki se ni bala no-
 bene kazni. Mati jo je vzela zopet
 domov in skušala napraviti iz nje
 dobro in bogaboječo hčerko, ki bi
 poznala strah božji in bi rada hodila
 v cerkev.

Ali kaj še! Lenka ni marala ne za
 dom, ne za mater, družila se je z de-
 čki in je ustrahovala vsakega. Pie-
 zala je na visoka drevesa, pokala z
 bičem in klela. Zelo pa je bila dobra s
 krčmarjevimi Janezkom. Z njim je
 hodila skrivaj vino pit.

Neke zime pa je tkalec videl
 smrt in se je tako prestrašil, da je
 umrl. Takrat je bilo hčerki šestnajst
 let. In potem je mati ni mogla obdr-
 žati doma.

»Kaj bi hodila od doma,« je bra-
 nila mati na njene prošnje. »Le nikar
 v mesto, tam je vse polno skušnjav
 za mladež dekleta.«

»Joj, kako ste sitni! Še splesnita
 bom pri vas! Majdonova Zetka mi je
 pisala, naj pridem za njo, in da ima
 tako dobro službo zame.«

»Ti otrok ti! Name pa nič ne mi-
 liš, ki sem stara in potrebna po-
 moči.«

Na to Lenka ni odgovorila in je
 samo kljubovalno stresnila z glavo,
 da so se ji usuli rjavi bleščeci se
 lasje po licih in so se ježno utrnile
 njene oči.

Drugo jutro je mati zamašila kli-
 cala in iskala hčer po bajti, ni je bilo
 v postelji, ne na izbi, kjer je imela
 lončce z rožami, ni je bilo ne od stu-
 denca, ne iz vrta. Kmalu je pisala
 materi iz mesta, da se ji dobro godi,
 da mnogo zasluži in da ima malo
 dela.

»Ojoj, ta dekle! Tega pa ne
 ne piše, ako gre vsak dan k maši,« je
 vzdihnila mati.

Zdaj so že šle o njej govorice po
 vasi. Nekateri so jo videli v gostilni,
 kjer je stregla in so pravili o njej,
 kako je brihala in se visoko nosi. In
 škrici lazijo za njo. Drugi so jo videli
 v veliki družbi, kjer so pili draga vi-
 na in se gostili. Imela je klobuk, zlato
 veržico okoli vratu in za pestjo zlat
 obroč. Nazadnje je izginila. Tudi mati
 Špela že dolgo ni dobila glasu od nje.
 Z zadnjim njenim pozdravom je pri-
 šel nekaj denarja, in to je tolažilo ma-
 ter, da se hči vseeno še ni izgubila,
 ker ima dobro srce in se je spominja.

Ko pa je prišel na dopust krč-
 marjev Janez, ki je služil v mestu pri
 vojaki, je pravil, da jo je srečal na
 kraju, kjer se gode stvari neznan-
 ske, »kjer nune znak molijo«, kot je
 dejal.

Mati Špela tega seveda ni zve-
 dela, ker se ni brigala za posvetne
 stvari in je večji del dneva premo-
 lila.

In tisto nedeljo po svetih Treh
 Kraljih je šla mati sama iz cerkve.
 Rožni venec je imela v rokah in ga
 prebiral, ko zasliši za seboj cinglja-
 nje zvončkov.

»Ootovo gredo z Bogom,« si je
 rekla pobozna žena in v mislih je
 šla okoli bolnikov, kateremu bi bilo
 treba zadnje popotnice. Pokleknila
 je kraj ceste in čakala blagoslova, ki
 naj ji ga podeli duhovnik.

In do matere Špela pridrsi svet-
 la, gospodna kočija, a namesto po-
 božnega blagoslova zasliši iz nje
 razposajen smeh, in mlada žena,
 vsa v židi in zlatu, skoči k njej.

»Kakor sam živ greh,« je pomi-
 slila mati Špela, ko je zagledala bo-
 hotno telo, visoke prsi, vihrajoč klo-
 buk in je slišala razpuzdan smeh.

»Ha-ha, mati, kaj pa klečite, ha-
 ha! Ali se vam meša? To sem jaz,
 vaša Lenka, ali me še poznate? Po-
 glej nos, se je obrnila k črno oble-
 čenemu debelemu gospodu, ki je se-
 del na usnjatem sedežu in se skoraj
 v zadregi smehljaj, »poglej jo, pred
 menoj kleči.«

Tako se je materi Špeli izpolnila
 njena najljubša želja, da je klečala
 pred lastnim otrokom.

Mariborsko gledališče.

V nedeljo je vpriporilo naše gte-
 dališče zopet dve novosti. Strindber-
 goveca »Upnika« in Nanilevega
 »Slepca«. Strindbergova tragikome-
 dija je tipično delo nordijskega nisa-
 telja, ki se v vsakem svojem dušev-
 nem proizvodu nanovo lotuje svoje
 maksime: Krivda in nesreča člove-
 ka, tvoje ime je ženska. Vse vloge so
 bile v dobrih rokah, igra dobro na-
 študirana in vpriporitev je prav
 hvalevredno vspeła.

Glavno pozornost pa je obrnil na
 se drugi del večera. Napisal »Sle-
 pec«. »Slepec« je delo vročkrvnega
 italijana, miljeje kalabriški. Zato
 je razumljivo, da mora imeti svoj vi-
 šek v katastrofi. S svojim varanjem
 je uničila žena slikarja Leonarda,
 Karmela, svojemu možu dvomov in
 duševnih muk polno življenje in zato
 je morala zadeti njenega zapeljivca,
 Pavla, zaslužena kazen — smrt pod
 bodalom varnega moža. Tragiko-
 medija je lepo izklesana delo italijan-
 skega pisatelja in dosega svoj višek
 v prizorih, ki dovedejo do katastrofe.
 Slepca Leonarda pač noben umetnik
 ne bi mogel podati z večjo naravno-
 stjo in ono tragiko usmiljenega vzbu-
 jajočega duševnega trpljenja, ka-
 kor nam ga je prikazal g. Nučić. Vlo-
 ga njegove solgralke, gospe Gromo-
 ve, ki se nam je predstavila v vlogi

Je črtilo! Spominjamo samo na železničarski in rudarski štrajk. In še vre... Trditve, ki so tako pogosto slišimo, in ki se ž njo hočejo oprati, da je tako postopanje le v narodnem interesu, češ z boljševiškim prevratom v naši državi osvobodimo naše neodrešene brate, ker bi se val gotovo razlil tudi čez meje dol in Italijo, nam ne daje prav nikakih garancij za to. Nasprotno, kdor pozna dušo Nemca in Italijana, ta ve, da bi bila s tem trenutkom naša država razkosana. (Zakaj ne bi rajši počakali, da pride val od tam, če že more tako priti?) Naša dolžnost je, da pred takimi eksperimenti odločno svarimo in da ne trgamo iz srca našega proletarca zadnjo bilko ljubezni do svojega naroda.

S tem smo hoteli povedati, zakaj vidimo največjo nevarnost v naši takozvani internacionali. Tudi v slučaju, če ne bi bili v njej vgnezdjeni nemški nacionalci. Zakaj v internacionali, to je pokazala praksa, velja mali narod ravno toliko kot pri zapadnih absolutistih in imperijalistih; enakopravnost se zrcali samo na programu. In kar je glavno, neprestano vcepiljanje internacionalnega duha, zelo slabi narodno voljo in moč, ki je za nas, ki še nismo popolnoma združeni v eno celoto, tembolj potrebna. Pred očmi internacionalca padajo meje, on nehoti postane narodno brezbrizen. To velja zlasti za male narode, katerih nacionalni čut je še premalo razvit. Skratka, internacionala je naša največja zlo, ona je naš največji narodni sovražnik, volk v ovčji koži. Naša rešitev je le v socializmu na narodni podlagi. Stike nam je iskati zaenkrat samo s socialisti slovanskih narodov.

Česa pričakujejo Avstrijci?

Avstrija je na robu gospodarskega poloma. Industrija je povečini ustavila delovanje radi pomanjkanja premoga in prometnih sredstev. Trgovino onemogoča katastrofalna devalvacija denarja; mnogo trdijo, da je propadlo, še več pa se jih pripravlja na likvidacijo. Država ne ve, odkod naj vzame sredstev, ki so potrebna za vzdrževanje številnega uradništva in za podpiranje invalidov ter onih, ki jih je vojna gospodarsko uničila. Pomanjkanje živila in naraščajoča draginja ne vzbujajo upanja na rešitev.

Kljub temu pa Avstrijci ne obupujejo. V tej usodni uri, ko je stiska priklopila do vrhunca, se Dunajčani zanašajo na besede angleškega ministra Asquitha, ki je dejal, da je treba Avstriji pomagati. To pomoč pa si Avstrijci predstavljajo na ta način, da se bo Anglija zavzela za to, da se izpremenijo nekatere točke senžermenske pogodbe Avstriji v prilog. Asquith je po mišljenju Avstrijcev prepričan, da je senžermenski mir pogubnejši od versajškega

slapčeve žene Karmele. Je bila vsled njegove umetniške igre težka naloga. Priznati pa se mora, da jo je gospa Gromova rešila povsem častno in se je neno ustvarjanje bodisi v kretnji, bodisi v izrazu nesrečnega življenja ob strani pohabljenega moža harmonično skladala z Nučičevo igro v zakroženo celoto. Kakor čujemo, je gospa Gromova angažirana za naše gledališče in brezdvomno bo njen vstop med naš ensemble lepo dopolnjeval število našega izvrstnega igralskega osebja. Prvič je nastopil v »Stepecu« tudi gosp. Grom, žal pa le v znameniti vlogi župnika (don Angelo) in njegova malenkostna vloga na nudi prilike podrobne ocene njegovih igralskih vrlin. Nastop g. Gromu kaže dobro igralsko rutiniranost in njegov glas je poln, blagodoneč. Upati je, da ga kmalu vidimo v kaki večji vlogi, kjer bo močelo njegove zmožnosti bolje spoznavati. Druge, manjše vloge so bile dobre in so po svoje prinesle k vspehu.

Le dober namen pa nas vodi, ako resno odsvetujemo od take reklame, kakršno je bilo čitati za prvi nastop g. Groma, češ da bo v kratkem postal »Ljubljene vseh mariborskih dam«. Taka kričeča reklama ne more koristiti resnemu igralcu, ker ga omalovažuje, ker diši preveč po tingl-tanglu in ne spada v porabo k uživanju resne umetnosti. V gledališče prihajamo s popolnoma drugimi nameni, kakor pa da bi se divili le nim očem tega ali onega igralca ali tudi — igralke. Za presojo igralčeve sposobnosti so merodajni popolnoma drugi momenti, ki se postopno sami pokažejo v svoji zornosti. Neresna reklama pa more igralca pot do resnega poštevanja — vsaj v početku — le otežkočiti. P.

in ker določa med drugim, da mora Avstrija izročiti 19 tisoč glav živine, se Avstrijci še vedno nadejajo, da obveznost po prizadevanju Anglije prejalističje odpade.

Naspoln se Dunajčani nadejajo, da se Anglija povrne k svojemu staremu programu, ki je vseboval ohranitev Avstrije. To nado potrjuje v njih volja Anglije, da sklene mir z Rusijo in odobravanje angleške politike od strani Amerikancev. Seveda pa so to le avstrijske domneve. Kdor je izgubil premoženje, rad sanja o svojem nekdanjem imetju. In tako se sedaj tudi Avstrijcev loteta neko sanjarenje o bivših časih, ki se ne vrnejo nikoli več.

Asquith za milejši mir z Avstrijo.

Bivši angleški premijer, minister Asquith, prvomestnik angleške liberalne stranke, je imel v Paisleyu blizu Glasgowa volilni govor, v katerem je dejal, da je treba takoj izvesti revizijo saintgermanske mirovne pogodbe.

„Mirovni pogoji, postavljeni Avstriji — je dejal Asquith — so še težji od pogojev, ki jih je morala sprejeti Nemčija. Avstrija je bankrotirana država. Kljub temu pa se ji nalaga, da mora plačati odškodnino v denarju in da mora izročiti še 19.000 glav goveje živine, konj in ovac. To se zahteva od države, katere prebivalstvo se nahaja v tako bednem položaju, da se zanj nabira miloščina po angleških cerkvah, ker bi brez te miloščine umrlo od glada.

Po tej mirovni pogodbi bi Nemška Avstrija morala začeti življenje z milskim kamnom dolga na vratu, z izčrpanimi finančnimi sredstvi in z nasičeno industrio. Vrh tega je gospodarski razvoj Avstrije podvržen komisiji za odškodnino, v kateri Avstrija sama ni zastopana. To postopanje ni niti državniško, niti trgovsko in ne kaže nobene zdrave človeške razboritosti! Na vsak način pa to ni mir, katerega smo brez razlike strank zahtevali pred osemnajstimi meseci.“

Inspiriran po tem govoru, se dviga doboršen del tiska, posebno liberalnega, proti krivični pogodbi. „Manchester Guardian“ zahteva, da se mirovni pogoji omilijo. „News Statesman“ zastopa isto mišljenje. „The Nation“ pa piše, da je mirovna pogodba podpisana le pod pritiskom sile, in pozivlja liberalce in socialiste, da nastopijo skupno proti pogodbi, ki hrani v sebi neprijateljsko razpoloženje in netiva novih vojn.

Novi panslavizem.

Pariški list L'Information prinaša iz peresa svojega dopisnika iz Rima poročilo, ki poroča, da se v rimskih političnih in novinarskih krogih zelo mnogo razpravlja o panslavizmu, katerega smatrajo opasnejo za cel zapad.

Po informacijah tega lista je nova panslavistična ideja potekla iz Češke, kjer so stari rusofili in panslavisti dr. Kramář in tovariši zopet začeli s panslavistično propagando. Ker so sedaj Slovani politično osvobodjeni, je naloga novega panslavizma, da ustvari veliko vseslovansko konfederacijo. Čehi so že resno sprejeli ta program. Intimne vezi, ki obstajajo med Čehi in Jugoslavi, kažejo, da je ideja novega panslavizma realna. Sedaj se sklepa vojna konvencija med Češko in Jugoslavijo, kateri se bodo pozneje pridružili tudi Poljaki, tako da bo srednja in južna Evropa središče nove grupacije držav.

„Idea Nazionale“ citira govor, katerega je imel znani grof Bobrinski v Ljubljani in v katerem je izjavil, da je stara carska Rusija napravila velik pogrešek, ker je v londonskem paktu pristala na to, da se Jugoslaviji vzamejo Trst, Istra in Gorška. Grof Bobrinski je izjavil, da bo nova Rusija popravila ta pogrešek stare diplomacije. „Idea Nazionale“ pravi, da je med jugoslovanskimi politiki in členi ruske emigracije dosežen sporazum, da bo obnovljena Rusija energično podpirala Jugoslavijo proti njenim neprijateljem, in ti smo — pravi list — v prvi vrsti mi Italijani.

Ta nova osnova panslavističnega programa se vidi tudi iz izjave, katero je dal jugoslovanski poslanik v Parizu Vesnić ukrajinskim delegatom, ko jim je rekel, da bo Jugoslavija podpirala upravičene zahteve Ukrajincev, če bodo ti pristali na obnovo velike Rusije in če so voljni pristopiti veliki skupni federaciji vseh Slovanov.

Se jasnejša je izjava ruskega

politika Uroševa, ki je rekel, da prihaja sedaj velika zgodovinska epoha Slovanov. Ko se konsolidirajo ruske razmere — je dejal Urošev — in bo Rusija zopet velika in močna, si bo nova Rusija znala poiskati prijateljev in sicer samo pri svojih bratih. Prišel bo čas, ko ne bo obstajala ne Rusija, ne Čehoslovaka, ne Poljska, ne Jugoslavija, temveč ena sama velika, močna in jednjena Slavija.

Cetudi so mogoče cilji novega panslavizma — končava „L'Information“ — danes nekoliko fantastični, nemogoči niso. Slovani so naredi mlade in nepokvarjene rasa. Njihova nada v prošlosti je bila Rusija, čeprav jih stara Rusija ni mogla oziroma ni smela razumeti. Toda še vedno je ideal vseh Slovanov Rusija, katere vspostavljanje si nihče bolj ne želi, nego oni, ki vedo, da bo nova Rusija prerajena v vojni in v notranjih borbah, iskala prijatelje med sorodnimi plemen, ki tvorijo svobodne države.

Pojasnilo.

»Slov. Narod« piše:

»100 tisočronskih bankovcev s falsifikovanimi markicami in žigom: Jugoslovanski kreditni zavod v Ljubljani, r. z. z. o. z. Kakor nam poročajo iz Banjaluke v Bosni, je dobil izseljenec Štemberger iz Štjeterke pri Sežani pri menjalnici »Bolfaffio« v Trstu v zameno za 15.000 lir ter je v dobri veri pred tremi tedni prinesel te falsifikate v Banjo Luko in tamkal ž njimi svoje račune poravnal. Povodom izmene kron za dinarje prišlo se je ti slepariji na sled ter je bil L. Štemberger v svoji nesreči še po oblasti osumnjen, da je ta denar z nepoštenim namenom v Jugoslavijo vtihotapil. Umevno je razburjenje poštenega slovenskega kmetovalca, katerega je satansko brezvestna židovska menjalnica unesrečila. Ubogi mož nima nasproti ti halduški tržaški bandi drugega orožja in dokaz kot svoje poštenje in svojo prisejo, pa le veliko vprašanje, koliko mu bo to proti mogočnim židom in pred italijanskimi sodniki v Trstu zaleglo. Dolžnost bi bila vlade, ne samo moža zaščititi in event. odškodovati, ker ni pravečasno na falsifikate opozorila, nego tudi preiskati v kaki zvezi je žig ljubljanskega denarnega zavoda s temi falsifikati in menjalnico »Bolfaffio« v Trstu.“

K temu poročilu konstatiramo, da smo prejeli od ljubljanske podružnice avstro-ogrške banke dne 26. novembra l. l. 200. 2. decembra l. l. 400 in 6. decembra l. l. 300, skupaj 900 kolekov za kolikovanje tisočronskih bankovcev. V kolikovanje nam je bilo pri kolekovanju predloženih od raznih strank 705 komadov tisočronskih bankovcev. Neopredeljenih kolekov smo 195 vrnili. Kolikovanje se je pri nas vršilo strogo redno pod nadzorstvom in le vsaka nepravilna manipulacija izključena.

Z huzemstvom »Jugoslov. kreditni zavod« doslej ni bil v direktni zvezi, temveč so se nekatera nakazila v Nemško Avstrijo in Nemčijo izvršila potom tukašnjih bank. S Primorjem ali celo z Italijo nismo imeli in nimamo nikakih zvez. Kaka menjalnica »Bolfaffio« v Trstu nam je popolnoma neznana.

Če je dobil g. Štemberger 100 tisočronskih bankovcev s falsificiranimi koleki je mogoče le dvesto: 1. ali proglašati sedaj finančna uprava koleke, ki nam jih je dala v dne 26. novembra do 6. decembra l. l. za kolikovanje za nepravilne, tedaj bile same sebo po zobeh, ali pa so 2. koleki res ponarjeni in le v tem slučaju kdo v Trstu ponarjen ne le koleke, temveč tudi našo štampiljico.

Že pred 10 dnevi se nam je predložilo 3 bankovce po tisoč kron, ki so imeli baje ponariene koleke in žig naše štampiljice. Par dni potem je ljubljanska finančna uprava sprejela baliste bankovce kot prave. Pred 8 dnevi je zahtevala neka ljubljanska banka odtis naše štampiljice, češ, da ga rabi, da konstatira pravilnost žiganekega tisočronskega bankovca.

Preiskava ki se je že pred 8 dnevi uveljavila v Jugoslov. kreditnem zavodu, je doznala, da te vsake zlorabe zavodove štampiljice izključena in da zavoda ne zadene niti najmanjša krivda, kajti vse njegove poslovanje je v vzornem redu.

Načelstvo »Jugoslovanskega kreditnega zavoda« v Ljubljani.

Zahtevajte „Jugoslavijo“ v vseh gostlinah, kavarnah in brivnicah!

Beleške.

Tešinski plebiscit.

Tešinsko okolišje je doslej upravljala mešana češko-poljska komisija. Radi njene nesiože pa so se neprestoma pojavljali medsebojni spori, tako, da se je mirovna konferenca neprestanih pritožb sedaj naveličala in poslala v Tešino komisijo, ki ima čimprej izvesti plebiscit. V sporno ozemlje so že dospele čete, ki bodo upravljale sporne kraje za čas plebiscita. V Tešinu se nahajajo Francozi, v Annabergu pa Italijani. Tešinsko je komisija, ki bo vodila glasovanje, tako je sestavljena: predsednik: francoski delegat Manneville, angleški zastopnik: Wilten, predstavitelj Japonske: major Jamaga, delegat Italije: Borsarelli. Amerika v tej komisiji nima zastopnika, ker še ni ratificirala versajške pogodbe. Čehi pa zastopa Matouš in Poljake Zamorsky. Komisija ima namen najprej prepotovati celo sporno ozemlje, nakar se izvede glasovanje. Čehi in Poljaki čakajo na izid glasovanja z napetostjo, in si pri komisiji pomagajo po stari imperijalistično-diplomatski metodi — s spetkami.

Bela Khun in Italijani.

O priliki poseta milanskega komunistično-socialističnega župana

dr. Cardaro na Dunaju, je dr. Cardaro zaprosil avstrijsko vlado, naj mu dovoli obiskati bivšega madžarskega boljševiškega diktatorja Bela Khuna, ki je s svojimi tovariši interniran v Karlsteinu. Ko mu tega avstrijske vlada ni dovolila, se je poslužil dr. Cardaro drugih sredstev: prišel je s Khunom v stik pismenim putem. Khun je Cardaru poslal članek, vsebujoč poziv na italijanski proletarijat. Khun pozivlja v njem italijanske socialiste, naj potom italijanske vlade pritisknejo na sedanjo vladajoče kroge v Madžarski, da se izpustijo vsi boljševiki nerovolničarji na vsi svobodo. Na ta Khunov poziv se je dr. Cardaro osebno zavzel za Khuna in tovariše. Pozval je madžarsko vlado naj ustavi bel teror, in njo osvobodí vse ljudi, ki so zaprli vsled boljševiškega preobrata v Madžarski. Sedaj javljajo časopisi, da je Cardaro prejel odgovor od Horthyja. Glasl se: »Sodna preiskava se ne more več ustaviti, pač pa obhujbam, da ne bo noben boljševiški krivec obsojen brez javne preiskave.« — S tem je Horthy povedal samo, da se zgodi s Khunom isto, kar se je zgodilo z neštetimi komunisti, proti katerim je vodila sedanja madžarska vlada »javno preiskavo« obsojen bo smrt.

Jugoslavija.

Novi finančni minister in njegov pomočnik.

LDU Beograd, 23. febr. »Tribuna« javlja: Novo imenovan minister za finance dr. Velizar Janković je prevzel v soboto dolžnosti svojega predhodnika g. Velikoviča. Ko sta opravila uradne posle, sta se ministra še dve uri razgovarjala.

LDU Beograd, 23. febr. Za pomočnika ministra za finance je imenovan dr. Stoliadinovič, bivši ravnatelj državnega računovodstva v ministru za finance.

Ne morejo se sporazumeti.

Zagreb, 24. febr. (Izvirno poročilo.) Pogajanja glede sestave nove zagrebske vlade so ostale do sedaj brezuspešne. Starčevićanci vztrajajo na svojem stališču, da ne odstopijo klerikalcem nobenega mesta, ker so dobili itak vso oblast v Ljubljani. Pučka stranka pa zahteva slegkopre soudeležbo na vladi, in sicer kandidira svojega podpredsednika Stjepana Bariča kot poverjenika za poljedelstvo.

Naročene manifestacije.

Zagreb, 24. febr. (Izvirno poročilo.) Da paralelizirajo vpliv predvčerajšnjih protivladnih demonstracij v Zagrebu, hočejo Starčevićanci

in Frankovci aranžirati za prihodnje dni poulične manifestacije za novega bana dr. Laxinja in za novo vlado.

Demonstracije za Radića.

Zagreb, 24. febr. (Izvirno poročilo.) Danes je šla večja skupina ljudi iz Zagreba in okolice pod vodstvom podpredsednika seljačke stranke na Mrakov trg, da naprosi bana, naj izpusti Stjepana Radića iz preventivnega zaporu. Ban, ki očitno ni vedel, kaj nal odgovori v tem kočljivem vprašanju, je izjavil, da deontacije na more sprejeti, ker je preveč zaposlen s prevzemanjem vladnih poslov. Radićevci so nato izjavili, da bodo prišli tisti zopet ter so se vrnili v doline mesto, demonstrirajoč snotoma za Radića in seljačko stranko.

Vesnić se vrne v Pariz.

LDU Zagreb, 23. febr. Kakor doznava zagrebski Novinski ured, odpotuje naš poslanik v Parizu dr. Vesnić v torek v Pariz.

Ameriški poveljnik na Jadranu odpohtikan.

LDU Berlin, 24. febr. »Deutsche Allgemeine Zeitung« poroča iz Laganu: Poveljnik ameriškega brodoma v Jadranu Andrews je odstavljen.

Razna poročila.

Postopanje proti vojnim krivcem.

LDU Amsterdam, 23. Pariški poročevalec lista »Times« poroča, da so zastopniki zaveznikov v Parizu v vprašanju vojnih krivcev sklenili, da bodo Anglija, Francija in Belgija od Nemčije najprej zahtevali obsodbe 15 nedvomljivih vojnih krivcev. Vse dokazilno gradivo se bo predložilo nemškemu sodiščem, pred katerim se bo zaslišalo tudi veliko število prič in zaveznikov državo. Ako se Nemčija pri tej preiskavi svoje dobre volje ne bi izkazala, bi se zavezniki poslužili prisilnih odredb.

Antanta vendar ne prizna sovjetske vlade.

LDU Pariz, 23. febr. Kakor poroča Agence Havas, se demontira vest, da bodo Anglija, Japonska in Italija priznalo sovjetsko vlado.

Razpust bolgarskega parlamenta.

LDU Praga, 23. febr. Iz Sofije poročajo: Težkoče, ki sta jih povzročili obe socialistični skupini v narodni skupščini, niso več v skladu z dejanskim razpoloženjem državljanov, zlasti ne po težkem porazu, ki ga je prizadela socialistom in komunistom ravnokar končana stavka. Vsed tega se je vlada odločila, razpustiti narodno skupščino, ki je bila izvoljena pod popolnoma drugimi političnimi razmerami, kakor do sedaj. Vlada namerava razpisati nove volitve, da si zagotovi stalno večino, ki bi kolikor mogoče soglašala z javnim mnenjem v državi. Razpust zbormice je vlada naznanila v sili dne 20. t. m. brez vsakega pripetljaja.

Plen v Arhangelsku. Spopad med boljševiki in Japonci.

LDU Moskva, 24. febr. Po poročilih z zapadne fronte so rdeče čete v Arhangelsku vplenile dva velika in pet malih ledolomov, vse reško brodovje in več velikih pomorskih ladij. Vse ladjedelnice arzenali in de-

lavnice za popravila so popolnoma nepoškodovane. Po poročilih z vzhodne fronte so revolucionarni rdeče čete skupno s Kitajci napadle po Japoncih zasledeno trdnjavo Nikolajevsk ob Amuru in osvojile utrdbe ter pozvale Japonce, naj se udajo.

Kralj Velike Romunije.

LDU Budimpešta, 24. febr. Kako poročajo iz Bukarešte, se bo dal rumunski kralj Ferdinand v Karlsburgu kronati kot vladar razširjene Romunije.

Kongres vojnih udeležnikov.

LDU Ženeva, 22. febr. Henry Barbuse obavlja poziv volakom vseh držav, naj se udeležijo kongresa vojnih udeležnikov v Ženevi.

Vzrok dviganja francoskega franka.

LDU Berlin, 24. febr. Kako poroča »Deutsche Allgemeine Zeitung« iz Haaga, javljajo iz Pariza, da je prvi uspeh francoskega narodnega posojila znatno dviganje tečaja francoskega franka.

Železničarska stavka na Dunaju.

LDU Dunaj, 24. febr. V delavnicah vzhodnega kolodvora stavka 1000 in v delavnicah severnega kolodvora 2000 delavcev.

BORZA.

LDU Curih, 23. febr. Borza. Deviza na Dunaj 2.35, na Berlin 6.60, na Prago 6.70, na Pariz 44.50, avstrijske krone 2.50.

LDU Dunaj, 23. febr. Deviza na Zagreb 208—215, na Budimpešto 101—111, na Krakov 128, na Prago 297—314, SHS krone 150—180.

Zagreb, 24. febr. (Izvirno poročilo.) Devize: Berlin 145—147, London 440, Milan 49—50; valute: dolar 130, avstr. K 51, lev 170, carski rubelj 135, čsl. K 144—150, 20 K v zlatu 470, franc. franki 974—1000, nem. marka 170—172, lire 280.

Dnevne vesti.

— Naša vlada zahteva izročitev 164 bivših avstroogrskih oficirjev. Jutri naša vlada zahteva izročitev 164 avstroogrskih oficirjev, ki so se med vojno pregrešili proti mednarodnemu pravu in so kot poveljniki raznih vojaških enot nasilno in barbarsko nastopali proti jugoslovenskemu prebivalstvu. Mnogo teh oficirjev služi baše sedaj v naši jugoslovenski armadi. Takrat pri sprejemanju oficirjev v našo armado bi bilo treba malo več previdnosti in prudenosti, pa bi ne bilo sedaj te blamaže. Radovedni smo, če bo javnost zvedela za imena teh kompromitiranih oficirjev. Naš list je svoj čas, ko se je vršilo sprejemanje bivših c. in kr. oficirjev v našo narodno vojsko, ponovno svaril pred prevzemanjem raznih temnih in nezanesljivih elementov. Kako prav je imel, kaže gorje poročilo. In vendar so letela od vseh strani nanj psovke in očitja, češ da je „revolveržurnal“, da krši disciplino itd. Posebno hudoval se je na nas zlasti „Slovenski Narod“, ki pa seveda sedaj, ko je že prepozno, tudi ubira radikalne strune in se zgraža nad „brezglavostjo“ vojne uprave, ki jo je nekdanji tako vneto branil pred našimi upravičenimi opombami.

— V prometu je cela množica tisočrovnih bankovcev s ponarejenimi koliki in ponarejenimi žigami raznih, med temi tudi večjih ljubljanskih denarnih zavodov. „Slov. Narod“, družinski list dr. Tavčarja, pa s posebno siastjo poroča o falzifikatih, ki nosijo ponarejen žig Jugosl. kreditnega zavoda. Namen je prozoren, škodovati zavodu ter opozarjati na izjavo načelnika Jugosl. kreditnega zavoda, ki jo pričbujemo na drugem mestu.

— Bankovci s ponarejenimi koliki so že delj časa v prometu, finančni upravi pa se ni zdelo vredno, da bi opozorilo občinstvo na razliko pravih in nepravilnih kolkov. Vse premalo se je pazilo na kolkovane bankovce v prometu. Znani so slučaj, da nosijo žige celo kraljevih oblastnih in čerkovnega urada bankovci b je s ponarejenimi koliki. Kje je krivda? Dolžnost državnih oblastnih je, da štiti koristi državljanov. Zakaj niso oblasti pazile in pravočasno opozorile na nevarnost, saj je bilo zgledov s Češkega o ponarejenih kolkih še preveč! Nepravilno je, sedaj krivdo valiti na občinstvo, oziroma denarne zavode, katerih imen so se lopovi poslužili. Zahtevamo torej od finančne uprave, ki ni brez vsake krivde, da ne oskuduje sedaj pri izmenjavi kron nepoučenega ljudstva s preveliko strogo.

— Nemške laži. Ljubljanski dopisni urad poroča: Dunajski dopisni urad razširja iz St. Vida ob Olini tole vest: „Narodno-politični odbor javlja: V sled posredovanja koroške deželne vlade se je pritožil državni zunanji urad pri ministrstvu zunanjih del v Beogradu zaradi novačenja v koroškem glasovalnem pasu. Beograjska vlada je na to ukazala komandi dravske divizije v Mariboru (1), da ne sme novačiti nadalje v spornem ozemlju in da mora odpuščati morebitne že potrjene novince.“ — Z ozirom na to vest, se ponovno uradno ugotavlja, da se niso vršila na Koroškem nobena novačenja in se hoče politični odbor, oziroma koroška deželna vlada ponašati z izmišljenimi uspehi.

— Umrli je v Pragi medicinka gđ. Vlada Jelovškova, hčerka naše pisateljice ge. Zofke Demetrovičeve. — Pristojbine za brzojavke v inozemstvo. Ker se mednarodni obracun za brzojavno službo vrši v francoskih frankih, je ministrstvo za pošto in brzojav z ozirom na neurejene valutne razmere v Evropi sklenilo, da se od 1. marca dalje pristojbine za brzojavke, namenjene v inozemstvo, računajo v frankih. In sicer po tečaju dva dinarja za en frank.

— Zvišanje poštne pristojbine. V mariborščini za pošto in brzojav se priporoča večeriti o povišanju notranje poštarne za 100%. To odredbo so do sedaj izdale sforce vse države v Evropi.

— Nova ekspozitura centralnega urada zoper verižnike je otvorjena v Metliki, kjer so tihotapcem zaplenili 3 konje, namenjene v kralje preko demarkacijske črte.

— Državna posredovalnica za delo. Dela iščejo: dninarji in dninarice (283), pisarniške moči (118), pekli, mlinarji, mesarji (116), trgovski sodruidniki in sodruidnice (112), rudarji (107), služkinje (104), vajenci razne stroke, slannikarji in slannikarice, slugi, vratarji, ekonomski, oskrbniki itd. V delo se sprejmejo: gozdni delavci (100)

mizarji, služkinje, kuharice, hlapci, dekle, čevljarji, vajenci razne stroke, pletarji, služkinje za poljska dela.

Ljubljana.

— Tiskarski škrat. Vsled slabega korekturnega odnosa se je vtihotapila v včerajšnje številko „Jugoslavije“ nemuna tiskovna napaka, ki jo obžalujemo tem bolj, ker je v zvezi z imenom ene naših najboljših umetnic.

— Naše primorske rojake opozarjamo nlasti pred tržaško verižniško banko „Bollaffio“ v Trstu. Ta banka, oziroma oduška menjalnica, je že imela več oduških procesov v predvojnem času pred tržaškimi sodišči. Na tržaškem denarnem trgu je vobče ta banka zelo razpita.

— Mladeniški rojstni letnikov 1896., 1897. in 1898. se opozarjajo radi zglasitve v mest. volaškem uradu dne 27., 28. in 29. februarja 1920. na razglas, ki je nabit na mestni deski in po mestu.

— Posestniki vrtov se opozarjajo na razglas mestnega magistrata glede pokončavanja gosenic, rjavih hroščev itd., ki je nabit na mestni deski.

— Velikanski naval. Pred glavno blagajno finančne delegacije na Kerkovem trgu je dan za dnem velikanski naval strank, ki žele izmenjati stare avstrijske tisočake. Navsezgodaj jutraj se postavljajo dolge vrste ljudi, ki nervozno pričakujejo usodnega trenutka. Razni žeparji pa tudi čakajo na priliko, da izmikajo ljudem težko prihranjeni denar. Psihologično so zanimivi pojavi, ko ljudje z radoznalostjo povprašujejo: „Ali je pravi? ... Ali je ponarejen?“ — Morda pa bi finančna uprava lahko vendarle pooblastila še kak drugi ljubljanski urad za zamenjavo tisočakov in prihranilo občinstvu neskončno čakanje pred finančno delegacijo.

— Tatvina. Dva italijanska veletrgovca sta včeraj policiji ovadila, da sta bila okradena. Z avtomobilom sta se pribehalila pred hotel „Union“. Tekom noči sta z avtomobila izginila dva kovčega z raznimi potrebščinami v skupni vrednosti 1500 L. Oškodovana trgovca sta Amelotti Peter in Maccio Gianbatista iz Genove.

— Tatvina suknje. V neki gostilni na Tržaški cesti je bila g. C. Nagistru ukradena 1500 K vredna zimska suknja in 500 K denarja.

— Obsojeni tihotapci. Ker je centralni verižniški urad prišel na sled raznim tihotapskim manipulacijam glede izvoza živine v Italijo, je umevno, da je sedaj tihotapcem živine zelo težavno, izvažati živino na podlagi „begunstva“. Zopet je bilo obsojenih več primorskih beguncev, ki pa so bili v tihotapstvo zapeljani po drugih spekulatih. Neporočeni, siromašni Josip Klančec iz slavne Oslavije je bil obsojen na 14 dni zapore in 600 K globe ter v zapad enega vola, enega prašiča in ene krave, ker je hotel to živino izpeljati v zasledeno ozemlje, utemeljujoč, da ima „svoj dom popravljen in da se lahko kot begunec povrne v domovino.“ — Josipina Mugerli in Josip Mizerit, Steverjančana, sta bedna kolona. Lepim obljubam Trpina Alojzija sledeča, sta se dala zapeljati, da je skušala trojica iztihotapiti eno kravo, dva prašiča in eno kozo. Zasledili so „lepo fingirani izvoz živine“. Trpin je pravočasno pobegnil. Josipina Mugerli in Josip Mizerit pa sta bila obsojena na 14 dni zapore in 600 K globe. Kozo jima je centralni verižniški urad blagohotno podaril. Prihodnjic pripovedujemo bralcem lepo tihotapsko-birokratično farso „Konj“, ki je bil petkrat zaplenjen, a je sedaj „konj“ neznano kam izginil.

Maribor.

— Zopetno podražanje plina. Vodstvo mestne plinarne poroča, da je vsled podražitve premoga prisiljeno povišati od 15. t. m. uporabo plina od 4 K na 5 K. Z ozirom na to, da je cena plina znašala od 1. do 15. februarja 4 K in od 15. t. m. naprej pa se določila na 5 K, se je sklenilo, da se za ta mesec zaračuna plin enotno K 4:50 kubični meter, od 1. marca pa potem 5 K. Cene električne razsvetljave so neizpremenjene.

— Poštna razmera. Denarna pošiljatev, poslana iz Beograda 15. januarja t. l. se je adresatno srečno izročila 5. februarja t. l. in to po dolgem iskanju in brskanju, vključno temu, da je prispela v Maribor že 19. januarja. Če človek rabi nujno denar, ta pa leži na pošti — ali je to v redu? — Neka gospica na pošti zahteva, da se morajo rekomandirana pisma za Beograd oddati odprta. Od kdaj pa to? Beograd je vendar v državi SHS. Taki nedostaki nam iz-

podkopljajo ugled države, zato napravite red, gospod vodja poštne uprave.

Nemška nesramnost. Že večkrat se je v zadnjem času poudarjalo, da nemška hidra v Mariboru iz raznih vzrokov dan za dnem pogumneje dviga svojo glavo. Ta naraščajoča drznost se je v posebno jasni luči pokazala v dogodku, ki je značilen za razmere, do katerih smo dospehli vsled raznih nepotrebnih prijateljskih odnošajev in ... zvez, nastalih pod egido politične oportunisti. V Mariboru se počenja vendar že polagoma pojavljati slovenski ulični napisi; izprva le velike ulične table, medtem ko jim bodo sledile hišne tablice šele, ko bodo dovršene. Že ti znaki slovenskega Maribora pa bodo v oči stare nemške zagrizenosti, ki se novem duhu nikakor ne morejo prilagoditi in ponoči od sobote na nedeljo so dali duška svojemu razpoloženju s tem, da so tablico z napisom „Slovenska ulica“ (prejšnja „Burggasse“), nabito na Tegetthoffovi rojstni hiši, zamazali s človeškim blatom. Ta nesramnost je izzvala seveda upravičeno ogorčenje med mariborskimi Slovenci. V nedeljo zvečer se je zbrala naša mladina, napravila med prepevanjem narodnih pesmi protestni obhod po mestu in nabila pod zamazano tablico napisa: „Deutsche Kultur“ in „Novi pojavi švabske kulture“ ter zahtevala takojšnjo odstranitev vseh nemških uličnih tablic, ker bo drugače sama poskrbela za to. Res ne vemo, ali je potrebno, da mora 16 mesecev po preobratu šele naša zavedna mladina nastopati in opozarjati oblasti, da dajo vendar že enkrat Mariboru ono zunanje lice, ki mu gre v narodnostni državi Jugoslaviji. Izgovor, da ni potrebnega gradiva za izdelovanje napisnih tablic, ne drži, ker bi se z nekoliko dobre volje ta nedostatek v tolikem času vendar dal odpraviti. Ali naj res naša mladina opravi ta posej „mestnega čiščenja“? Mislimo, da je nepotrebno, čakati na samopomoč slovenskega prebivalstva, da očisti mesto znakov suženjske preteklosti.

Celje.

Pri zamenjavi bankovcev bosta sodelovali poleg že objavljenih zavodov podružnica Češke banke Union in Zadruga zveza v Celju.

SVARILO BEGUNCEM.

Urad za zaščito beguncev objavlja: V zadnjem času se oblasti ugotovile več slučajev, v katerih so hoteli nekateri verižniki iz zasledenega ozemlja zlorabiti določbe, ki veljajo za vračajoče se begunce glede izvoza njihove lastne živine, v tihotapske svrhe.

Begunci se v svojem lastnem interesu svarijo, da se ne dajejo takim ljudem zapeljati in da tudi sami ne poskušajo tihotapiti in verižiti z živino. Ako bi se slučaj, kakor gori omenjeni, pokazali, potem ni dvoma, da ne bo de pristojna oblast vključ vseh dobrohotnosti več dovoljevala vračajočim se beguncem jemati s seboj niti ono malo število živine, katero so svoj čas s seboj pripeljali.

Ljubljanska porota.

Okradeni Amerikane.

Pred ljubljansko poroto je včeraj, 24. t. m., sedel na zatežni klopi mlad istriljski cigan Ivan Klebč, ki je dne 10. decembra lanskega leta na južnem kolodvoru odnesel v domovino se vračajočemu Amerikancu Antonu Lavriču dva kovčega raznega blaga v vrednosti 200 dolarjev, t. l. 18.000 jugoslovanskih kron po tedanjem dnevnem kursu. Ivan Klebč je še istega večera v Lozarjevem hlevu na Sv. Jakoba trgu ssekel svoj „živoušivo“ obleko ter se obnovil z novo ameriškansko. Drugi dan se „tička“ aretirali v „Ljudski kavarni“ v Florjanski ulici. Na policiji sta ga takoj spoznala, Lavrič po obleki, priča Tašar po postavi, ker je bil s njim pri vložkih v Mariboru. — Mladci cigan Klebč izjavlja, ko se mu pred očmi razna „corpora delicti“: „Robee, prstan, notes — moj! Ovratnik — moj! Nož — moj! Vžgalice — moj! Zrcalo, rokavice — moj!“ — Predsednik Regaly ga vpraša: „Kje ste se preoblekli?“ — Zvečer ob pol 8, ko sem kupil obleko za 500 K!“ Priča Anton Lavrič pa izrecno vse predmete pozna za svoje. — Živahen smeh! — Na podlagi soglasnega krivdoreka ga je obsodilo porotno sodišče na dveipol let težke ječe. Predsednik: „Ali sprejmete kazen?“ — Obsojenec: „Ne morem si drugače pomagati. ... Sem zadaviljen!“ — Predsednik: „Ali naj se izroči 300 K oškodovancu?“ — Obsojenec: „Denar je moj! Dajte ga shomek!“

NSS.

Javen shod NSS. v Mariboru se je vršil preteklo nedeljo dopoldne v veliki dvorani Narodnega doma. Poročal je tov. Roglič o vzrokih druginje. Produkcijo bomo dvignili le s podvojenim delom in je le zvišana produkcija edino obrambno sredstvo proti stradanju in vsesplošnem pomanjkanju neobhodnih potrebščin. Seveda mora biti delo socializirano, ker delavec se ne bo dal nikdar več izrabljati na korist posameznikov-kapitalistov. Tov. Tavčar, odposlanec načelnstva NSS, razmotriva politični položaj in stališče stranke napram odstopišti in sedanj vladi. NSS. ne sklepa z nikomur kompromisov, ampak bo nastopila pri bodočih volitvah tudi v Mariboru popolnoma samostojno. Tov. Pirc in Beržak govorita o vlničarskem vprašanju in zavračata nesramno in lažljivo gonjo internacionalcev proti narodno-socialističnim vlničarjem. Ko je tov. Jarh govoril še o preganjanju slovenskih železničarjev v Mariboru po internacionali, je shod sprejel soglasno sledečo resolucijo:

1.) Javen shod NSS. v Mariboru naroča krajevni organizaciji ponovno predložitev resolucij z dne 25. januarja in pooblasti odbor, da besedilo resolucij primerno prikoji in izposluje na pristojnem mestu, da se vsem zahtevam brez prikrivanja ugodil.

2.) Ključavničarja Evgen Ogrična mora železniška uprava sprejeti nazaj v službo, ker se ga je odpustilo od dela izključno le radi narodnega nastopa ob priliki dogodkov v delavnici južne železnice. Javni shod ponovno zahteva, da se odstranijo iz železniških delavnic vsi tisti, ki so bili označeni v resoluciji dne 25. I.

3.) Vsem javnim nameščencem se morajo s 1. marcem, kakor tudi naslednje mesece neprikrasno izplačevati dosedanje draginske doklade.

4.) Javni shod najodločno zahteva, da tudi nova vlada vztraja na odklonitvenem stališču prejšnje vlade glede nakan mirovne konference, ki nam hoče odtrgati najlepše dele naše jugoslovanske zemlje. Zelo številno obiskani shod je bil nato zaključen.

Na nedeljskem shodu NSS v Mariboru se je zdelo potrebno nastopiti tudi poslancu JDS prof. Voglarju. Pri slučajnostih se je oglasil k besedi in govoril o Jadranskem vprašanju in sedanj novi vladi v Beogradu, stvar, katere so že NSS-referenti izčrpno obravnavali. Čudno je le, da prof. Voglar ni odgovarjal na shodu na stvarne očitke, ki so se njegove stranke posredno tikale. Zdelo se mu je previdnejše, da molči!

Društvena in uradna obvestila.

Glasbena Matica. V petek, dne 5. marca t. l., bo v Ljubljani v narodnostnem in glasbenem oziru vobeznamiv in pomemben koncert medijumskih narodnih pesmi. Pevski zbor iz Macine priredil pod vodstvom svojega župnika Ignacija Lipnjak v veliki dvorani hotela Union „Medijumski večer“, na ka-

terem se bodo pele izključno jugoslovanske narodne pesmi iz Medijumskaja, katere je nabral in harmoniziral župnik Vinko Žganec. Isti zbor broječ 48 kmečkih fantov in deklet, je lani z velikim uspehom iste pesmi pel v dvorani hrvaškega konservatorija v Zagrebu. Predprodaja vstopnic se že te dni prične v trafiki v Prešernovi ulici.

Ustanovni občni zbor kolektivne obrtne zadruge za radovljski politični okraj sklicuje obrtna oblast na nedeljo dne 29. februarja 1920 ob 1. uri popoldan v restavraciji gospoda I. Verglesa na Jesenicah. Obenem se vrši tudi redni občni zbor stare obrtne zadruge za blejsko okolico in Bohinj na Bledu. Polna udeležba nujno potrebna.

Starejšim Triglav. Pripravljeni odbor Triglava v Zagrebu smatra za svojo dolžnost, da izreka ob priliki svojega odstopa svojim starejšim tem potom za njihov trud in požrtvovalno delovanje najiskrenejšo zahvalo. Po Vaši zašlugi dobimo Triglav v Zagrebu in bodite uverjeni, da zagrebški Triglavani ne bodo zastajali za graškimi. Korakali bomo po začrtani poti naprej in prepričani smo, da ostanete naši prijatelji in dobrotniki. V Zagrebu, dne 22. februarja 1920. Za pripravljalni odbor: Božo Srebrne, t. č. načelnik; Jože Slander, t. č. tajnik.

Gledališče.

Beneški trgovec. Ker se je med občinstvom raznesel glas, da bo „Beneški trgovec“ le za predstavo v prid Udrugiha igralcev opremljen z baletom, petjem in godbo, izjavlja vodstvo dramskega gledališča, da bo „Beneški trgovec“, kakor tudi sploh vsaka predstava, naštdirana v dram. vedno enako vprizorjena in vedno enako opremljena. Na naj bo igra na v prid Udrugiha v abonema, ali izven abonementa, za nedeljsko puhtiko, ali pa za delavce in uradnike. Vsled božnjih gđ. Ogleve in nekaterih godbenikov odide v sredo, 25. t. m. predstava „Mignon“ za abonement B-2. Operno gledališče ostane ta dan zaprt. Za kuplene vstopnice se denar vrne pri dnevnih blaznini.

Književnost in umetnost.

Josipa Jurčiča zbrani spisi. Druga izdaja. Uredil dr. Ivan Prijatelj. Drugi zvezek. V Ljubljani 1920. Izdala in založila Tiskovna zadruga v Ljubljani. 8°, strani XVI + 415. — Cena K 22:—, Pravkar je izšel v založbi Tiskovne zadruge drugi zvezek Jurčičevih zbranih spisov, ki izhajajo v lični redakciji dr. Iv. Prijatelja in od katerih je prvi zvezek vzbudil pozornost in priznanje. Drugi zvezek obsega: Urednikov uvod. — Spomini starega Slovenca. — Tihotapec. — Juri Kobilja. — Dva prijatelja. — Vrban Smukova ženitev. — Grad Rožina. — Urednikove opombe. — Knjigo toplo priporočamo. Naroka se pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Sodna ulica št. 6.

Pokrajinske vesti.

Sevalca. V nedeljo, dne 29. februarja ob 3. uri popoldne se vrši v hotelu „Triglav“ v Sevnici občni zbor Posavske podružnice „Slov. Plan. Društva“.

Bača na Koroškem. Finančni oddelek v Bači pripravlja igranje „Zupanova Mica“, ki je povsem izvrstno uspeła. Dilettanti, ki so sedaj šele prvi nastopili, so svoje vloge dobro rešili ter želi burne aplavze. Posebno podučje je bil govor gosp. Dr. Arnelca, ki je bodril svoje koroške rojake, naj vztrajajo na stališču, da ne damo niti pedt slovenske zemlje tujcu. Da se Korošci zanimajo za narodno prireditve, je jasno pokazala mnogobrojna udeležba ljudstva tako, da so bili vsi prostori prenapolnjeni in se je igra na izrečno željo vseh ponovila na pustni torek. Tem potom izrekamo finančnemu oddelku najiskrenejšo zahvalo ter upamo, da nas v najkrajšem času preseneči z novo predstavo.

Cerkije na Dolenjskem. Dne 20. svečana je bil tukaj prvi letni in žilinski sejem, na katerega so prignali precejšnje število živine, konj in prašičev. Tudi kramarjev je bilo nekaj. Upa se, da bodo tukaj sejni zelo živahni, kar je pokazal že prvi sejni vključno temu, da ni bil razglašen v sosednih farah in na Stajerskem. Prav živahen seja se pričakuje zopet na sredo, pred blinokšmi.

iz Beke Krajine. Zadnjič je vaš list povedal, da je še vse poimo nemških napisov pri nas. Dobro je bilo, da se je vaš nak-

do spomnil. Ali čujto modrost gospoda vahnmaistra Schunucha iz Grada. Ta je ukazal nemške napise prebarvati, mesto da bi jih odžagali. Občine imajo vsled tega nepotrebnih stroškov, nemški fabrikanti pa dobičke. Čudnega to pri našem glavarstvu ni nič — če je že vse narobe, naj bo še to. Pri nas stari nemški burški še vedno čakalo zlatih nemških časov.

Jesenice. Pretečeno soboto zvečer in v nedeljo popoldne vprizorilo je Oled. društvo na Jesenicah Ibsenovo dramo „Strahovi“. Ta uprizoritev in umetniško izvajanje vlog nam pričata, da se je društveno delovanje zadnji čas povzpelo do visoke stopnje in se resno zavzelo za ljudsko izobraževanje. Občinstvo je bilo za omenjeno prireditve zelo hvaležno. Prevajalec drame g. Oradilnik je pred uprizoritvijo občinstvu poljasnil tendenco drame in namen gledališča. Veseli nas, da so se zavrgla plitva skrupala in se je pričelo z resnim delom za ljudstvo. Ta idealizem se mora posebno v sedanjih lahkomiselnih časih globoko uvznavati.

Za „Prosvetni Dom“ na Jesenicah je darovala „Plesna šola“ znesek K 178.40, ki se je nabral pri zadnji veselici. Odbor konzorcija se tem potom iskreno zahvaljuje za darovani znesek. Posnemattel!

Izdajatelj in odgovorni urednik: Anton Pesek.

Tisk „Učit. tiskarne“ v Ljubljani.

Mali oglasi.

Proda se:

Podam živčni stroj mal
Singer. Cena 1000 K. Ludovik Rot,
Jugoslovenska krznarica in strojarica,
Ljubljana, Gradišče 7 (nasproti dra-
m. gledališču).

Šušo napredaj znamke „Praga“.
Na ogled v tovarni Krakovski nasip 26.

Novostena hiša, 5 minut od
fame cerkve v Poljšanah, s 3 lepimi so-
bami, kuhinjo, jedilno shrambo, kletjo,
hlevom za govedo, 2 hlevoma za pra-
vke, 1 orolom zemlje s travniki, v jako
dobrem stanju, pripravna za vpokojenja
ali rokovalca se za 40.000 K proda.
Vprašanja na Jerico Černjavič, St. 13 pri
Mariboru.

Kupi se:

Les. Kupim hrastove, smre-
kove in bukove hlode za žago.
Ponudbe s ceno na naslov: Ivan Šiška,
tovarna parketov in parna žaga, Ljub-
ljana, Metelkova ulica 4a.

Kolesa rabljena, kupuje J. Gorec,
Ljubljana Gosposvetska c. 14.

Službe:

Izvežban strojničnik več vseh
popravil, izkušen ključavničar, služil pri
vojni mornarici kot strojničnik, išče službe
kot strojničnik ali monter. Plača po dogo-
voru. Cenjene ponudbe na upravnishvo
„Jugoslavija“.

Gospodinja, mlajša, dobra ku-
harica, ki razume tudi kmetijska dela,
se sprejme k samostojnemu gospodu
na deželo. Posredovalnica O. Flux
Gospodinja ul. 4/l. Ljubljana.

Poravnajte zaostalo na-
ročnino takoj, da se vam
pošiljanje lista ne ustavi!

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze is-
krenega sočutja ob boleznih in
smrti naše iskreno ljubljene so-
proge, hčerke in sestre gospe

Marije Vezavišek

Posebno se že zahvaljujemo g.
dr. Premru zdravniku v Ljubli za
njegovo požrtvovalno pomoč v
ujeni kratki in mučni bolezni,
daje vsem znanjem in prija-
teljem kateri so pokojnico spre-
mili na zadnji poti.

V Ljubli—Zagorje, 16. feb. 1920.

Franc Vezavišek—Agostil.

CEMENTNE CEVI.

strešnik, grobne oklepe, stop-
nice iz umetnega kamna itd.
nudi F. BANDA & drug, Ljub-
ljana, Karlovska cesta 8.

— Spretnega knjigovodjo —
saldakontista

sprejme državna „Vnebovalnica“ takoj.
Samo pisemne ponudbe s navedbo
študij in dosedanjega službovanja naj
se pošljejo do 2. marca ravnateljstvu.
Osebnostna predstavljanja le na pismeni
poziv.

Kupujem in prodajam

vse vrste starine (antikvitete) kakor:
narodne noše, umetnine, preproge, sta-
rinska stekla in porcelan itd., kakor
tudi umetno, nerabno zobje. Kon-
sijoniran posredovalec pri prodaji in
nakupu posestev in nepremičnin.

Albert Dergane, brivec in starinar,
Ljubljana, Franciškanova ul. 10.

Jedki kamen Seifenstein

za kuhanje mila kg K 86—
naročite s povzetjem pri tvrdki
J. Kastelic, Novomesto 112.

Pozor!

Pomaranče, limone

ima vedno v zalogi
MARIA STELE, LJUBLJANA,
Pogačarjev trg.

Cigaretni papir

sledede vrste:

**Golub, Abadie,
Club in Samum**

priporoča na debelo

„Draus-Papirica“, Ljubljana, Mestni trg 11.

Tovarna

Jos. Reich

Ljubljana, Poljanski nasip št. 4.

Podružnica: Selenburgova ulica 3.

Podružnica v Mariboru

Gospodinja ulica št. 88.

Izšla je

najnovjša moda za dame in gospode.

Kostimi, pomladni plašči, obleke, žaketi za gde.
natančno po modelih. Podčastnikom in uradnikom in
došlim ujetnikom primeren popust.

Krojači in krojačice! Razpošiljam najmodernejšo
kroje. Treba vpsolati samo mero in dobi se modern
kroj. Cena za delo oblek od 300 K naprej.

F. Potočnik, Selenburgova ul. 6/l.

NAZNANILO.

Cenjenemu občinstvu in turistom vljudno nazna-
njam, da sem otvoril

gostilno in prenočišče
v Stražišču pri Kranju.

Točil bodem vedno najboljša pristna vina vseh
vrst. Preskrbljeno bode, ker je v hiši tudi dobro vpe-
ljana mesarija in prekajevalnica tudi za vsakovrstna
mrzla in gorka jedila.

Za solidno postrežbo jamči

Anton Križnar,
posestnik in gostilničar.

28 letni trgovec

s 50—100.000 K gotovine

želi pristopiti kot

družabnik.

Reflektira se na že obstoječa podjetja.
Ponudbe pod „Družabnik“ na Anončni
zavod D. Beseljak, Ljubljana Cank. n. 5.

Opeko

iščeju se za kupiti. Ponude
pod šifrom „Opeko 828“
na Boleknerjev anončni
zavod. Zagreb, Jurjevska
ulica 31.

Kupujemo veče množine

Žgano apno

Ponudbe pod šifrom „Apno 828“
na Boleknerjev anončni zavod.
Zagreb, Jurjevska ul. 31.

Barva vsakovrstno —

blago.

Kemično čisti obleke.

Pere domače perilo (po-
šlje ponje na dom).Svetlolika vratnike, zape-
stnice in srajce.

Vsakovrstne slamnike

slamnate torbice (cekarje)
predpražnike; vse različne
slamnate izdelke, priporoča
gospodom trgovcem in ce-
njenemu občinstvu v obilno
naročbo

FRANJO CERAR,

tovarna slamnink v Stobi, p. Demžale pri Ljubljani.

Hlode (krlje)

deske in trame

iz mehkega in trdega lesa kupi
po najvišji ceni vsako množino
družba „Imper“ v Ljubljani, Krekov trg 10.

Advokat
dr. Josip Sajovic
naznanja, da ima svojo pisarno dosedaj
v Ljubljani, Gosposka ul. 3.

Dumić, Givić & Pitarević

trgovačko društvo za uvoz i izvoz
Zagreb - - - Zrinjevac 15.

Brašno, pšenicu, kukuruc, zob i ostale žitarice. — Sibice,
svjeće, sapun, kavu i ostalu kolonijalnu robu na veliku nudi
uz najpovoljnije uvjete.

NARODNA BANKA D. D. U ZAGREBU.

Zagreb, mjeseca marta 1920.

Povišenje glavnice od K 30.000.000 na 50.000.000.

Poziv na subskripciju

50.000 komada dionica, glasećih na donosioca po K 400—
naslovne vrijednosti u ukupnom iznosu od K 20.000.000—.

P. n.

Na temelju svojedobnog ovlaštenja izvanredne glavne skupštine, a zbog iz-
vanrednog uspjeha prošle subskripcije, te sveopće potrebe za daljnjim kapitalizacijama,
odlučilo je ravnateljstvo Narodne banke d. d. provesti povišenje dioničke glavnice i
emisiju novih dionica pod sljedećim uvjetima:

1. Dionička glavnica od 30.000.000— povišuje se izdavanjem novih 50.000
dionica po K 400— nom, dakle za K 20.000.000— na K 50.000.000—
2. Posjednicima starih dionica pridržuje se 25.000 komada novih dionica, te
im pripada pravo na 3 stare dionice optirati 1 novu uz cijenu od K 475— po ko-
madu nove dionice, zajedno sa 5% kamata od 1. siječnja 1920 do dana uplate.
3. Ostalih 25.000 dionica kao i eventualno neoptirane dionice izlažu se javnoj
subskripciji uz tečaj od 575— sa 5% kamata od 1. januara 1920.
4. Subskripcija počinje 1. marta, a svršava 31. marta 1920, a za sub-
skripcije u Americi traje rok do 15. travnja 1920.
5. Nove dionice imaju kupon za godinu 1920, te im pripada pravo na
dividendu za istu.
6. Protuvrijednost potpisanih dionica valja uplatiti odmah, a najkasnije do
31. marta 1920 odnosno 15. travnja 1920. Eventualno nedodijeljene dionice povratit
će se zajedno sa 3 1/2% kamata od dana uplate do povratka novca.
7. Subskripcija se obavlja odnosno primaju prijave: u Zagrebu: na blagajni
zavoda; u Beogradu: Prometna banka; u Bjelovaru: Bjelovarska štedionica; u
Brodu n. S.: Banka i mjenjačnica Brdarić i drug, kao afilijacija Narodne banke;
u Dubrovniku: Narodna banka d. d. Zagreb, filijala; u Ljubljani: Ljubljanska
kreditna banka d. d., Kranjska deželna banka, Kmetijska hranilnica; u Osijeku:
Banka J. Kraus i drug, Sve filijale zagrebačkih banaka; na Rijeci: Hrv. centralna
banka; u Rumi: Zadržna banka d. d.; u Sarajevu: Hrvatska centralna banka;
u Splitu: Zadržni savez; u Varaždinu: Opća štedionica d. d.; u Zemunu: Ze-
manska štedionica; u Wenu: Narodna banka d. d. Zagreb, filijala Wien (uplate u
jugoslavenskim krunama); dok uplate mogu uslijediti također kod svih zagrebačkih
zavoda te njenih filijala.

U sjedinjenim državama: u New-Yorku: Garanty Trust Co., Emil
Kiss, banker; u Pittsburgu Pa.: Union Savings Bank; u Arkon O.: Depositors
Savings & Trust Co.; u Mo Keesport Pa.: Jos. Roth & Co.; u Youngstownu:
Dollars Savings Bank; u Rochesteru Pa.: All Nations Bank.

8. Posjednici starih dionica, koji žele u smislu točke 2. optirati nove dionice,
valja da predlože kod gore označenih mjesta subskripcije:
Točno ispunjenu i potpisanu prijavitnicu uz naznaku popisa bojova starih
dionica (u koliko nisu kod zavoda u pologu) ili međutimnicu starih dionica.
9. Repartitiju dionica subskribiranih u smislu t. 3. pridržuje sebi ravnateljstvo.
10. Tečajni (ažijski) dobitak, koji se polučil kod izdavanja novih dionica, ide u
korist redovite pričuvene zaklade odbivši troškove emisije i pristojbe, te dotacije
mirovinskog zavoda.
11. Za provedbu ove emisije stvoren je sindikat koji jamči uspjeh po-
višenja dioničke glavnice.

Priporočajo se sledeče domače tvrdke:

Avtogaraža Popravila vseh strojev Sušteršič & drug.	Optik Jurman Karl, Selenburgova ulica.	Špedicija Uher J. & A. Selenburgova ul. 4. Telefon št. 117.	s papirjem Uranus, Mestni trg 11.	Šivalnih in pisalnih strojev in koles Ivan Jax & sin, Dunajska c. 15.	Mesarji Lihl Alojzij, Slovenski trg Ignac Frankovič, Slovenski trg
Elektrotehništvo „Svetla“ Janko Pogačar, Ljubljana Mestni trg 15.	Pisalni stroji Kontrolne blagajne prodaja in popravila Franc Bar, Cankarjevo nabr. 5.	Slikarstvo, pleskarstvo Josip Jug, Rimska cesta 16. Stare P. Franc, Florjanska ulica.	s pohištvo in mizarstvo Franc Skafar, Rimska cesta 16.	s železnino na debelo in drobno Breznik & Fritsch, Cankarjevo nabrežje št. 1.	Pekarije Vavpotič Anton, Fürtner, Horvatiček, Panonska ulica
Kleparstvo Jakob Filegl, Prešernova ulica. Teodor Korn, krovniki in kleparski mojster, vpejjevalec vodovodov Poljanska cesta št. 8.	Puškar F. K. Kaiser, Selenburgova ulica.	Špecialna trgovina s juveli in zlatnine Lud. Černe, Wolfova ulica 3.	s pisalnimi stroji The Rex & Co., Selenburgova ulica št. 6.	s delikatesami in prekajevalnica J. Chalupnik, Stari trg 19.	Čevljarji Ivan Ratinojnik.
Krojači J. Gestrin, Poljanski nasip 8. Fran Malis, diplomirani krojač, v Rebrji št. 11 (vhod iz Starega trga)	Urar Ivan Škerle, Jeranova ulica 5.	Zajutrkovalnica Tinka Grošelj, Poljanska cesta 7.	s čevlji Aleksander Oblat, Sv. Petra c. 28.	V Ptujju: Gostilne Dostal »pri Zamorcu« Puschl, Aškerceva ulica, Wagrandl, Prešernova ulica, Emeršič, »Društveni dom«	Trgovina s kožami in usnjem, tovarna usnja Pavel Pirich.
Modni salon damskih klobukov Stuchly-Maschke, Židovska ul. 3.	Restavracija Krvarič, Prešernova ulica.	Orodije in tehnične potreščine Odon Kontny, tu, Kolodvorska ulica 37	s vsomi pisalnikimi potreščinami in fino galanterijo Tičar A., Selenburgova ulica 1.	Kavarne »Korže«, vseh svetnikov ulica, »Evropa«, Florjanski trg, »Balkan«	s usnjem, strojna kož Josip Pirich.
	Skladišče, javno Balkan, Dunajska cesta 33. Skladišče, špedicijsko Dunajska c. 33 (Telef. 366).	Trgovina s špedicijskim in delikatesnim blagom Janko Štupica, Sodna ulica. s klobuki Ivan Soklič, Stari trg št. 4.	s železnino in poljedelskimi stroji Zalta & Žilič, Gosposvetska c. 10. s gramofoni in godbenimi instrumenti Rasberger, Sodna ulica.		s špedicijskim blagom Mahalka & Korže.